

Broj: 02-04-43099-19.1/22
Sarajevo, 20.10.2022. godine

Na osnovu člana 55. Zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 35/22 - u daljem tekstu: Zakon) Vlada Kantona Sarajevo, na 98. sjednici održanoj 20.10.2022. godine, donijela je

U P U T S T V O ZA IZRADU I PROVOĐENJE PLANA INTEGRITETA INSTITUCIJA JAVNOG SEKTORA U KANTONU SARAJEVO

I D I O – UVODNE NAPOMENE

Član 1. (Predmet)

Uputstvom za izradu i provođenje plana integriteta institucija javnog sektora u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Uputstvo) se uređuje pojam i sadržaj plana integriteta, obaveznici i rok za donošenje plana integriteta, faze izrade plana integriteta, učinkovitost plana integriteta, izvještaj o provođenju plana integriteta, sadržaj izvještaja, odgovornost za donošenje plana integriteta.

Član 2. (Značenje pojedinih pojmova)

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom uputstvu imaju sljedeća značenja:

- a) "**korupcija**" podrazumijeva zloupotrebu povjerene funkcije, radne obaveze ili posla od strane nosioca javne funkcije ili javnog službenika u institucijama Kantona Sarajevo, Grada Sarajevo, ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo, koja može dovesti do sticanja privatne koristi;
- b) "**institucija**" je svaki organ državne službe, javno preduzeće, javna ustanova, agencija, fond, zavod i drugi pravni subjekt koji vrši javna ovlaštenja i čiji osnivač je Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo ili u kome Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala i ima svojstvo pravnog lica, isključujući pravosudne institucije (sudovi i tužilaštva);
- c) "**integritet**" predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, učinkovito, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim nosioci javnih funkcija, odgovorna lica i zaposleni u institucijama iz tačke b) ovog člana, čuvaju svoj ugled i ugled institucije, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenje javnih funkcija i rad institucije, te otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije;
- d) "**integritet institucije**" je skup vrijednosti i postupanja institucija iz tačke b) ovog člana kojima se stvaraju, održavaju i unaprjeđuju uslovi da nosioci javnih funkcija, zaposleni i radno angažovani u institucijama poštuju zakone i druge propise, interne akte institucije, kodekse ponašanja i etički djeluju sa ciljem izbjegavanja korupcije i poboljšanja rada;
- e) "**nosiocima javnih funkcija**" smatraju se:

- 1) poslanici/zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Skupština), vijećnici u Gradskom vijeću Grada Sarajevo i vijećnici u općinskim vijećima općina na teritoriji Kantona Sarajevo,
  - 2) premijer Kantona Sarajevo i članovi Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik Grada Sarajevo i općinski načelnici općina na teritoriji Kantona Sarajevo,
  - 3) direktori, izvršni direktori, pomoćnici direktora, agencija, fondova, javnih preduzeća i javnih ustanova i institucija koji se imenuju ili postavljaju na mandatni period i zamjenici direktora agencija, fondova, zavoda, javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo ili u kojima Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala,
  - 4) druga lica koja su izabrana ili imenovana ili je za njihov izbor ili imenovanje data saglasnost od strane Skupštine, Gradskog vijeća Grada Sarajevo, općinskog vijeća, Vlade, Gradonačelnika ili načelnika,
  - 5) vršioci dužnosti prethodno pobrojanih javnih funkcija i savjetnici prethodno pobrojanih nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo koji se imenuju po lex specialis propisima;
- f) **“odgovornim licem”** smatra se lice koje je osnivačkim aktom, pravilima, statutom ili drugim aktom institucije iz tačke b) ovog člana odgovorno da rukovodi, predstavlja i zastupa instituciju i odgovara za zakonitost rada institucije. Pod odgovornim licem smatra se i lice odgovorno da rukovodi poslovanjem, predstavlja i zastupa privredno društvo koje samostalno na tržištu obavlja djelatnosti radi sticanja dobiti i odgovara za zakonitost poslovanja privrednog društva;
- g) **“privredno društvo”** je pravno lice definisano zakonom kojim se uređuje osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak privrednih društava, koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu radi sticanja dobiti, koje mogu osnovati i domaća i strana fizička i pravna lica bez obzira na oblik organizovanja, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno;
- h) **“rizik”** je mogućnost nastanka korupcije ili etički i profesionalno neprihvatljivih postupaka ili drugih nepravilnosti;
- i) **“identifikacija rizika”** podrazumijeva prepoznavanje mogućih oblika korupcije, etički i profesionalno neprihvatljivih postupaka aktera u određenom rizičnom procesu;
- j) **“analiza rizika”** podrazumijeva identifikaciju i precizno raščlanjivanje faktora (izvora) svakog pojedinačnog identifikovanog rizika u određenom rizičnom procesu. Prilikom analize rizika istovremeno se vrši i evaluacija postojećih mjera za upravljanje rizikom u određenom rizičnom procesu;
- k) **“intenzitet rizika”** se sastoji od dvije komponente: *vjerovatnoće* i *posljedice*. *Vjerovatnoća* je izvjesnost (mogućnost) da će rizični događaj nastupiti ili učestalost njegovog ponavljanja u određenom vremenskom periodu. Vjerovatnoća može biti iskazana kao izvjesnost/mogućnost: mala, umjerena ili velika, ili kao učestalost: rijetko, često i vrlo često. *Posljedica* je težina štete koju konkretan rizični događaj ostavlja na instituciju. Posljedica može uključiti: finansijsku, reputacionu, zdravstvenu, sigurnosnu, ekološku, kadrovsku, operativnu i drugu štetu. Posljedica može biti mala, umjerena ili velika;
- l) **“faktor (izvor) rizika”** je bilo koja okolnost koja omogućava, pospješuje ili uzrokuje nastanak korupcije ili etički i profesionalno neprihvatljivih postupaka ili drugih nepravilnosti. Faktori (izvori) rizika mogu biti: spoljašnji - sistemski i unutrašnji: organizacioni (institucionalni), individualni i radno procesni;
- m) **“ocjena intenziteta i rangiranje rizika”** predstavlja proces koji se obavlja kroz ocjenu (evaluaciju) i množenje dviju komponenti – vjerovatnoće i posljedice. Rizik može biti: niskog, srednjeg ili visokog intenziteta. U zavisnosti od njihovog intenziteta, rizici se rangiraju od rizika visokog ka rizicima slabijeg intenziteta.

II DIO – PLAN INTEGRITETA

Član 3.

(Pojam plana integriteta)

Plan integriteta je interni dokument institucije koji sadrži detaljnu procjenu podložnosti određenih radnih mjesta, radnih procesa i poslova nastanku i razvoju korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja, skup konkretnih mjera kojima se preveniraju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u rad institucije.

Član 4.

(Sadržaj plana integriteta)

Plan integriteta sadrži:

- a) detaljnu procjenu podložnosti institucije korupciji i drugim oblicima narušavanja integriteta;
- b) opis radnih mjesta, radnih procesa i poslova koji su naročito podložni korupciji i drugim oblicima narušavanja integriteta;
- c) vrste rizika od korupcije i drugih oblika narušavanja integriteta za radna mjesta, radne procesa i poslove iz tačke b) ovog člana;
- d) preventivne mjere za smanjenje rizika od korupcije i drugih oblika narušavanja integriteta za radna mjesta, radne procesa i poslove iz tačke b) ovog člana;
- e) rokove za sprovođenje preventivnih mjera;
- f) podatke o licu odgovornom **za izradu i provođenje plana integriteta u instituciji** (u daljem tekstu: **menadžer integriteta**);
- g) druge podatke propisane ovim uputstvom.

Član 5.

(Obaveznici i rok za donošenje plana integriteta)

- (1) Sve institucije iz člana 2. stav (1) tačka b) ovog uputstva dužne su, **u roku od 90 dana od stupanja na snagu Zakona**, donijeti vlastite planove integriteta.
- (2) Plan integriteta može donijeti i privredno društvo iz člana 2. stav (1) tačka g) ovog uputstva.
- (3) Institucije su dužne plan integriteta dostaviti Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ured), **u roku od 15 dana od dana donošenja**.
- (4) Plan integriteta se donosi u skladu sa ovim uputstvom.

III DIO – FAZE IZRADE PLANA INTEGRITETA

Član 6.

(Faze izrade plana integriteta)

Izrada plana integriteta odvija se kroz sljedeće faze:

1. **Organizacija i planiranje procesa izrade plana integriteta;**
2. **Identifikacija, analiza, ocjena i rangiranje rizika;**
3. **Izrada plana za upravljanje rizicima;**
4. **Usvajanje plana integriteta.**

Član 7.

(Organizacija i planiranje procesa izrade plana integriteta)

- (1) Odgovorno lice institucije donosi *Odluku o izradi plana integriteta* (u daljem tekstu: Odluka).
- (2) Odgovorno lice institucije *rješenjem* određuje menadžera integriteta, koji je odgovoran za izradu i provođenje plana integriteta u instituciji.
- (3) Odlukom se imenuju članovi radne grupe za izradu prijedloga plana integriteta, sa vremenskim periodom na koji su imenovani.
- (4) Za rad u radnoj grupi potrebno je imenovati zaposlenike institucije, koji dobro poznavaju cjelokupne procese u instituciji odnosno zaposlenike koji po mogućnosti posjeduju znanja i

iskustva, koja su stekli tokom rada u instituciji i na najbolji način mogu utvrditi koji su to konkretni rizici korupcije, koji su faktori (izvori) identifikovanih rizika i kakav je intenzitet rizika.

- (5) Veličina radne grupe trebala bi se sastojati od 3 (tri) do 5 (pet) lica, u zavisnosti od složenosti institucije i same veličine institucije.
- (6) Potrebno je da Odluka sadrži rok, u kojem je radna grupa za izradu prijedloga plana integriteta dužna od dana imenovanja dostaviti odgovornom licu institucije efikasan i provodljiv *Program rada radne grupe za izradu prijedloga plana integriteta*.
- (7) Odluka treba da sadrži i rok u kojem radna grupa za izradu prijedloga plana integriteta, dužna da sačini prijedlog plana integriteta.
- (8) Radna grupa za izradu prijedloga plana integriteta treba da o svakom održanom radnom sastanku sačini zapisnik.
- (9) Odgovorno lice institucije odobrava izrađeni Program rada radne grupe za izradu prijedloga plana integriteta, te dostavlja svim zaposlenicima unutar institucije *Obavijest o preduzimanju aktivnosti usmjerenih na izradu plana integriteta*.
- (10) Odgovorno lice institucije i zaposleni u instituciji dužni su da menadžeru integriteta, na njegov zahtjev, dostave potrebne podatke i informacije od značaja za izradu i provođenje plana integriteta.

Član 8.

(Identifikacija, analiza, ocjena i rangiranje rizika)

- (1) U okviru ove faze, težište radne grupe je na slijedećim aktivnostima:
  - a) Određivanje oblasti djelovanja institucije (zajedničke i specifične/posebne) i procese u okviru tih oblasti koji će biti obrađeni kroz plan integriteta, odnosno u okviru kojih će biti identifikovani rizici i analizirani faktori (izvori) svakog pojedinačnog identifikovanog rizika;
  - b) Identifikacija rizika,
  - c) Analiza faktora (izvora) svakog pojedinačnog identifikovanog izvora;
  - d) Ocjena intenziteta rizika.
- (2) Oblasti djelovanja institucije u sklopu kojih se identificiraju i analiziraju rizici i njihovi odgovarajući faktori rizika, dijele se na:
  - a) zajedničke oblasti za sve institucije i
  - b) specifične (posebne) oblasti koje se odnose na specifične nadležnosti institucije.

Primjer zajedničkih i specifičnih oblasti institucije unutar kojih je potrebno identificirati i analizirati rizike i faktore rizika su prikazani u tabeli ispod.

Vrste oblasti	Podoblasti unutar kojih radna grupa treba da identificira i analizira rizike i faktore rizika
1.) Zajedničke oblasti za sve institucije	1. Upravljanje institucijom 2. Upravljanje finansijama 3. Upravljanje javnim nabavkama 4. Upravljanje dokumentacijom 5. Upravljanje ljudskim resursima 6. Sigurnost 7. Etika, lični integritet i sukob interesa 8. Djelotvorno postupanje po prijavama korupcije, etički i profesionalno neprihvatljivih postupaka 9. Zaštita lica koja prijavljuju korupciju i druge nepravilnosti

2.) Specifične (posebne) oblasti koje se odnose na specifične nadležnosti institucije

Specifične (posebne) oblasti institucija određene su posebnim nadležnostima svake institucije, a koje su zasnovane na zakonima. Specifične (posebne) oblasti su oblasti radi kojih je institucija, na osnovu posebnog zakona, osnovana.

Slijedeći primjeri specifičnih (posebnih) oblasti su: zakazivanje pregleda pacijenata i formiranje lista čekanja (zdravstvene ustanove); formiranje cijene usluga (javna preduzeća); organizacija i kontrola rada inspeksijskih službi/izdavanje građevinskih dozvola (jedinice lokalne samouprave), te evaluacija i ocjena znanja (obrazovne institucije) itd.

- (3) Radna grupa vrši procjenu postojećeg stanja i mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i koruptivnih ponašanja i drugih nepravilnosti u radu institucije na način da:
- Prikuplja i analizira svu internu (organizacionu strukturu - shemu institucije, osnovne informacije o organizaciji, propis o sistematizaciji radnih mjesta, spisak radnih mjesta) i eksternu dokumentaciju (zakonski i podzakonski akti, izvještaji o provedenoj reviziji, izvještaji i strateški dokumenti, te drugi relevantni eksterni dokumenti) kao i druge relevantne podatke za procjenu izloženosti institucije rizicima;
  - Prikuplja i analizira sve neophodne informacije od strane zaposlenih u instituciji, na način da provodi anketu na osnovu izrađenog anonimnog upitnika za samoprocjenu integriteta institucije. Prilikom dostavljanja upitnika zaposlenim, potrebno je navesti rok do kojeg zaposleni trebaju dostaviti ispunjeni upitnik. Rok za popunjavanje upitnika treba da bude 3 - 10 dana. Rezultati koji se dobiju se unose u izvještaj o stanju integriteta u instituciji;
  - Identificira i analizira ključne rizike u svim oblastima funkcionisanja institucije (vidjeti tabelu iznad);
  - Identificira i analizira postojeće kontrolne mehanizme za onemogućavanje nastanka i razvoja rizika;
  - Izvršava ocjenu zastupljenosti svakog identificiranog rizika.
- (4) Radna grupa na osnovu identifikovanih rizika u posmatranim oblastima djelovanja institucije, vrši njihovo rangiranje odnosno utvrđuje intenzitet rizika. Ocjena intenziteta rizika obavlja se na osnovu:
- ocjene vjerovatnoće nastanka korupcije i
  - ocjene posljedice (štete) nastanka korupcije.

Klasifikacija ocjene vjerovatnoće nastanka korupcije i ocjene posljedice (štete) nastanka korupcije obavlja se na sljedeći način:

	Ocjena vjerovatnoće nastanka korupcije	Ocjena posljedice (štete) nastanka korupcije
Mala	Korupcija se nije pojavila u prošlosti ili se pojavljivala vrlo rijetko, pa je mala vjerovatnoća da će se desiti u istom vremenskom periodu u budućnosti	Posljedice su <u>beznačajne</u> po instituciju
Umjerena	Korupcija se pojavljivala u više slučajeva u prošlosti, pa je umjerena vjerovatnoća da će se desiti u istom vremenskom periodu u budućnosti	Posljedice su <u>značajne</u> po instituciju

Velika	Korupcija se pojavljivala često u prošlosti i velika je vjerovatnoća da će se desiti u istom vremenskom periodu u budućnosti	Posljedice su <u>vrlo značajne</u> po instituciju
---------------	--	---

Rangiranje rizika podrazumijeva ocjenu međusobnog odnosa vjerovatnoće nastanka korupcije i posljedice (štete) korupcije koji određuje intenzitet rizika. Prioritetni rizici koji treba da budu obuhvaćeni mjerama za unapređenje integriteta se određuju na ovaj način.

Odgovor na pitanje koliki je intenzitet rizika (nizak 1 i 2, srednji 3 i 4 i visok 6 i 9) daju proizvod faktora vjerovatnoće i uticaja.

Primjera radi, kada radna grupa ocjeni da će se „korupcija pojaviti i ponoviti će se nekoliko puta“ i da su „posljedice vrlo značajne po instituciju“, dobija se proizvod $3 \times 3 = 9$, koji upućuje da mjere za smanjenje tog rizika je neophodno što hitnije sprovesti.

Ocjena intenziteta rizika – „temperaturna mapa“ intenziteta rizika

OCJENA INTENZITETA RIZIKA		VJEROVATNOĆA NASTANKA KORUPCIJE		
		Korupcija se nije pojavila u prošlosti ili se pojavljivala vrlo rijetko, pa je mala vjerovatnoća da će se desiti u budućnosti (1)	Korupcija se pojavljivala u više slučajeva u prošlosti, pa je umjerena vjerovatnoća da će se desiti u budućnosti (2)	Korupcija se pojavljivala često u prošlosti i velika je vjerovatnoća da će se desiti u budućnosti (3)
POSLEDICE NASTANKA KORUPCIJE	Posljedice su <u>beznačajne</u> po instituciju (1)	1	2	3
	Posljedice su <u>značajne</u> po instituciju (2)	2	4	6
	Posljedice su <u>vrlo značajne</u> po instituciju (3)	3	6	9

Član 9.

(Izrada plana za upravljanje rizicima)

- (1) Radna grupa nakon cjelovite identifikacije, analize, procjene i rangiranja rizika, izrađuje prijedlog mjera za poboljšanje integriteta koje se definišu u skladu sa identifikovanim faktorima (izvorima) rizika.
- (2) Mjere za poboljšanje integriteta mogu biti formulisane na način da se jednom mjerom može upravljati jednim ili više faktora rizika.
- (3) Mjere za poboljšanje integriteta institucije mogu biti: visokog, umjerenog ili niskog prioriteta, u zavisnosti od intenziteta rizika, odnosno ukoliko je rizik visokog intenziteta onda je i mjera visokog prioriteta.

- (4) U cilju efikasne realizacije mjera, neophodno je da se za svaku mjeru pojedinačno odredi odgovorna osoba kao i rokovi za realizaciju predloženih mjera.
- (5) Radna grupa izrađuje i podnosi odgovornom licu institucije izvještaj o stanju integriteta u instituciji, koji se kreira na osnovu prethodnih analiza i procesa identifikacija rizika.
- (6) Izvještaj o stanju integriteta u instituciji se sastoji od:
  - a) Uvoda u kojem se navodi:
    - početna procjena stanja integriteta u instituciji na osnovu stručnog znanja članova radne grupe i poznavanja djelovanja institucije i
    - rezultati do kojih se došlo provođenjem anonimnog anketnog upitnika za procjenu integriteta u instituciji.
  - b) Evidencije rizika u kojoj se nalazi tabelarni pregled svih rizika unutar oblasti djelovanja institucije i intenziteta svakog rizika i
  - c) Prikaza svakog identifikovanog, analiziranog, procijenjenog i rangiranog rizika.
- (7) Radna grupa svu dokumentaciju sačinjenu u procesu izrade plana integriteta objedinjava, te izrađuje prijedlog plana integriteta institucije.

Član 10.

(Usvajanje plana integriteta)

- (1) Radna grupa dostavlja prijedlog plana integriteta odgovornom licu institucije.
- (2) Odgovorno lice institucije upućuje Uredu plan integriteta na procjenu.
- (3) Ured vrši procjenu usaglašenosti dostavljenih planova integriteta institucija sa Zakonom i ovim uputstvom, te donosi preporuke za unaprjeđenje planova integriteta.
- (4) Institucija, po zaprimljenoj preporuci Ureda, vrši izmjene/dopune plana integriteta prema preporukama za unaprjeđenje planova integriteta.
- (5) Odgovorno lice institucije donosi *Odluku o usvajanju plana integriteta institucije* i razrješava radnu grupu.
- (6) Odgovorno lice institucije informiše zaposlenike o usvajanju plana integriteta.
- (7) Institucija je dužna plan integriteta učiniti dostupnim javnosti objavljivanjem na svojoj internet stranici.

Član 11.

(Učinkovitost plana integriteta)

- (1) Plan integriteta može se mijenjati u zavisnosti od potreba institucije, izmjene radnih mjesta, radnih procesa i poslova, razvoja, prelaska na nove metode rada i drugih promjena koje značajnije utiču na obavljanje djelatnosti institucije.
- (2) Institucija svake druge godine procjenjuje učinkovitost plana integriteta, u skladu sa ovim uputstvom.

Član 12.

(Izvještaj o provođenju plana integriteta)

- (1) Institucija je dužna dostaviti Uredu izvještaj o provođenju plana integriteta.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana institucija dostavlja Uredu **do 31. marta tekuće godine**, za prethodnu godinu.
- (3) Na osnovu dostavljenih planova integriteta, izvještaja o provođenju planova integriteta i preporuka za unaprjeđenje planova integriteta **Ured sačinjava izvještaj o donošenju i provođenju planova integriteta u institucijama.**

Član 13.

(Sadržaj izvještaja)

- (1) Izvještaj o provođenju plana integriteta institucije sadrži:
  - a) podatke o tome koje su mjere iz plana integriteta provedene;
  - b) navođenje mjera koje nisu provedene;

c) razloge zbog kojih mjere nisu sprovedene.

Član 14.

(Odgovornost za donošenje plana integriteta)

Za donošenje, provođenje i izvještavanje o provođenju plana integriteta odgovorno je **odgovorno lice** institucije iz člana 2. stav (1) tačka b) ovog uputstva.

IV DIO – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.

(Stupanje na snagu Uputstva)

Ovo uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana usvajanja i bit će objavljeno na službenoj internet stranici Ureda.

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
3. Premijer Kantona Sarajevo,
4. Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo,
5. Evidencija,
6. A r h i v a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-000, Fax: + 387 (0) 33 562-076
Web: <http://vlada.ks.gov.ba>, E-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba